

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ကချင်ပြည်နယ်

ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာစနစ် မှ Agroforestry စနစ်သို့
ပြောင်းလဲခြင်းဖြင့် တောင်တန်းဒေသ ပြည်သူများ၏ လူမှုစီးပွားဘဝ မြှင့်တင်ပေးခြင်း

တင်ပြသူ
ဒေါ်စုသက်နွယ်
ဒုတိယဦးစီးမှူး
ပြည်နယ်ဦးစီးမှူးရုံး

ပူတာအိုခရိုင်၊မချမ်းဘော့မြို့နယ်၏ ဒေသဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

- အကျယ်အဝန်း (၁၁၀၄.၂)စတုရန်းမိုင်၊ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် အမြင့်-၁၄၀၀ပေ၊
- စုစုပေါင်းစိုက်ပျိုးဧက-(၆၃၇၃)ဧက (လယ်၊ယာ၊တောင်ယာ၊ဥယျာဉ်)
- ၂၀၂၁ခုနှစ် မိုးရေချိန် ရွာရက် (၁၄၈) ရက်၊ (၁၂၀.၁၇)လက်မ
- တောင်ကုန်းများထူထပ်ပြီးမြေပြန့်လွင်ပြင်နည်းပါးသဖြင့် တစ်နိုင်တစ်ပိုင်တောင်ယာ စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းကိုသာ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။
- အိမ်ခြံဝင်းဥယျာဉ်ခြံများတွင်သာ ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသော ရှောက်မျိုးနွယ်ဝင်များ စိုက်ပျိုး

နိဒါန်း

- တောင်ပေါ်ဒေသနေပြည်သူအများစုသည်ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာလုပ်ငန်းဖြင့်အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပြုခဲ့ကြပါသည်။ (Adekunel and Bakare, 2004)
- ပူတာအိုခရိုင် - ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာ - (၃၀.၅၅%) ၊ ယာ - (၂၆.၉၃ %) (GDP,2021)
- ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာ စိုက်ပျိုးခြင်းကြောင့် သစ်တောများပြုန်းတီးခြင်း၊ မြေဆီလွှာများ ပျက်ဆီးခြင်း၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ဂေဟစနစ်ထိခိုက်ခြင်း (MoatazAbdelmegid,2016) (Mr.W.A..Hertz.C.S.I,1890)
- Agroforestryစနစ်သည် ရေရှည်တည်တံ့သော စိုက်ပျိုးရေးစနစ်ဖြစ်ပြီး လူမှုစီးပွားဘဝနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဂေဟစနစ် တိုးတက်ကောင်းမွန် (Linh,1995)
- လုပ်ကွက်ငယ်တောင်သူများအတွက်ဝင်ငွေတိုးတက်လာစေပြီး နေ့စဉ်လိုအပ်သည့် အာဟာရဓာတ် များကိုလည်းဖြည့်တင်းပေးပါသည်။ (World Bank,2016)

ရည်ရွယ်ချက်

- တောင်ယာစနစ် မှ ရေရှည်တည်တံ့သော ဥယျာဉ် ခြံသီးနှံ နှင့် ရာသီသီးနှံများခွန်တွဲ စိုက်ပျိုးနိုင်သော Agroforestry စနစ်သို့ တဖြည်းဖြည်းပြောင်းလဲ နိုင်စေရန်
- မြေဆီလွှာနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဂေဟစနစ် ပျက်စီးမှု ကိုသက်သာစေရန်
- ဒေသခံတောင်သူများဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုလျော့ချပြီး လူမှုစီးပွားဘဝဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်လာ စေရန်

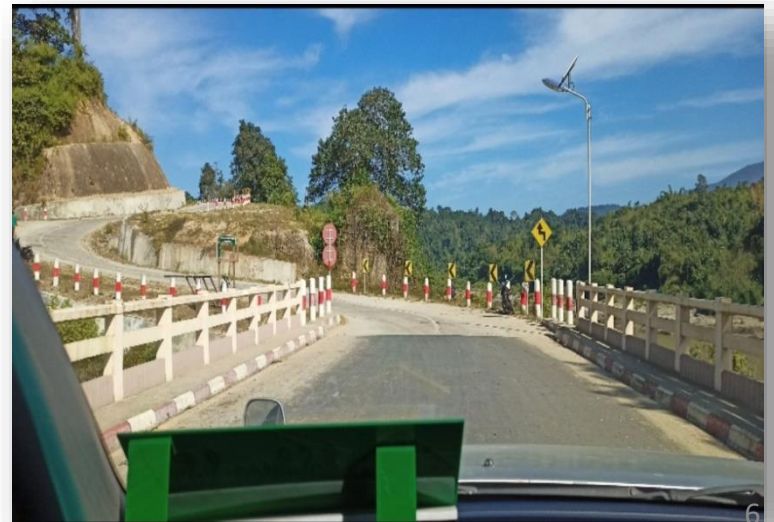

ဆောင်ရွက်ရသည့်အကြောင်းအရင်း

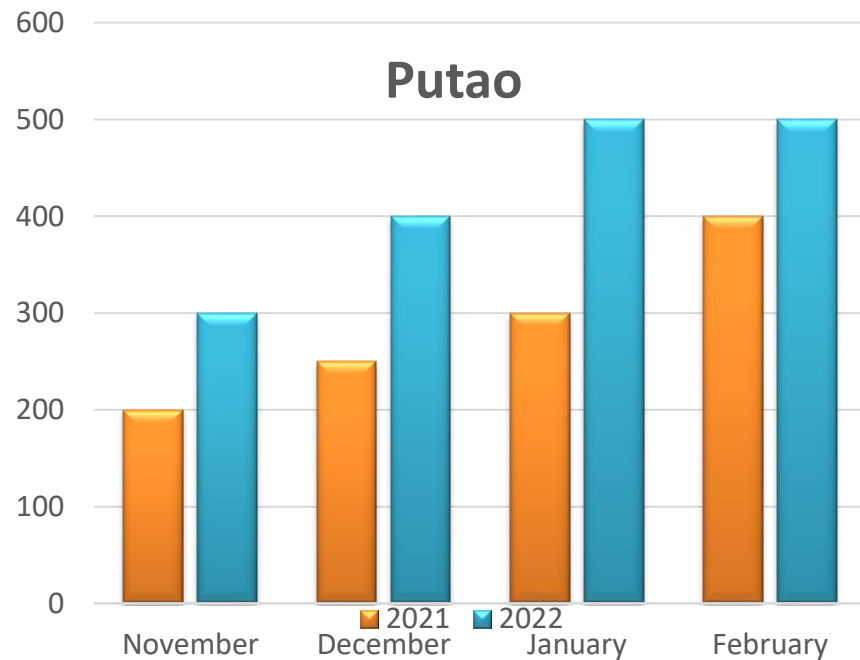
- မိသားစု တစ်နိုင်တစ်ပိုင်
စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းမှ ဝင်ငွေ
တိုးတက်လာစေရန်
- Agroecological Zone အရ
ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသော
သီးနှံပုံစံများစိုက်ပျိုးလာပြီး
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက် ပျက်စီးမှု
သက်သာစေရန်
- Crop Diversity, Nutrient Diversity
,Biodiversity များ တိုးတက်လာစေရန်

လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ

လအလိုက်သီးနှံ ဂရိတ်ဖရုဈေးနှုန်းကောက်ယူမှု

တစ်ဧက ကုန်ကျစရိတ်နှင့်အကျိုးအမြတ်

စဉ်	အကြောင်းအရာ	ရေတွက်ပုံ	အရေအတွက် (မိသားစုလုပ်အား)	နှုန်း	သင့်ငွေ
၁။	တောခုတ်/ကျွန်းခွေခြင်း	ဦး	၁၅	၆၀၀၀	၉၀၀၀၀
၂။	ပေါင်းရှင်းခြင်း	ဦး	၁၂	၆၀၀၀	၇၂၀၀၀
၃။	စူးထိုးစိုက်ပျိုးခြင်း	ဦး	၂၀	၆၀၀၀	၁၂၀၀၀၀
၄။	မျိုးစေ့ဝယ်ခြင်း	တင်း	၁	၁၀၀၀၀	၁၀၀၀၀
၅။	ရိတ်သိမ်းခြင်း	ဦး	၇	၆၀၀၀	၄၂၀၀၀
၆။	ကုန်ကျစရိတ်ပေါင်း	ဦး	၅၅		၃၃၄၀၀၀
၇။	တစ်ဧကဝင်ငွေ	တင်း	၃၀	၈၀၀၀	၂၄၀၀၀၀
၈။	အကျိုးအမြတ်	ကျပ်			(-)

သက်တမ်း (၆)နှစ်ခန့် ဂရိတ်ဖရူပင် ဝင်ငွေ

- ၁ နှစ် ပျမ်းမျှအသီး - ၃၀၀ လုံး
- ၁ တစ်လုံးရောင်းရငွေ - ၂၀၀ ကျပ်(သောင်းပြောင်း)
- ၁ ပင် ပျမ်းမျှဝင်ငွေ - ၆၀၀၀၀
- ၁ ဧက ပျမ်းမျှဝင်ငွေ - ကျပ်သိန်း(၃၀)

သီးနှံသစ်တောရောနှောစိုက်ပျိုးခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးများ

သီးနှံသစ်တောရောနှောစိုက်ပျိုးခြင်းဆိုသည်မှာ-

မြေဧရိယာတစ်ခုတည်းတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် သစ်တောသစ်ပင် များကို အတူတကွ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးထွက်ကုန်များနှင့် သစ်တောထွက် ပစ္စည်းများ ပိုမိုထုတ်လုပ်နိုင်ပြီး ဂေဟစနစ်နှင့် လူမှုစီးပွားဘဝ ဖွံ့ဖြိုးစေသော စိုက်ပျိုးနည်း စနစ်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ (Food and Agriculture Organization,2016)

အကျိုးကျေးဇူးများ

- ပြောင်းလဲလာသောရာသီဥတုနှင့် ကိုက်ညီပြီး ရေရှည်တည်တံ့သောဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းသည့် အစားအစာများထုတ်လုပ်နိုင်ခြင်း
- တောင်ယာများတွင် မိုးသီးနှံအပြီးဆောင်းသီးနှံ နှင့် နှစ်ရှည်သီးနှံများ စိုက်ပျိုးလာခြင်းဖြင့် သီးနှံစိုက်စွမ်းအား တိုးမြှင့်လာစေခြင်း
- မြေဆီလွှာနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ဂေဟစနစ်များ ပိုမိုကောင်းမွန်လာခြင်းဖြင့် Crop Diversity & Biodiversity ကြွယ်ဝလာနိုင်ခြင်း

ဆောင်ရွက်သည့်နည်းလမ်းများ

မြို့နယ်	- မချမ်းဘော့မြို့နယ်	မိုးသီးနှံပုံစံ	- (တောင်ယာစပါး+ဟင်းသီးဟင်းရွက်
ကျေးရွာ	- အင်ဘူးဘော့ကျေးရွာ		+ ဂရိတ်ဖရ)
တောင်သူအမည်	- ဒေါ်ထုရော်	ဆောင်းသီးနှံပုံစံ	- (ဆီမုန်ညှင်း+ဟင်းသီးဟင်းရွက်
စိုက်ဧက	- ၁ ဧက		+ ဂရိတ်ဖရ)
ဂရိတ်ဖရပင်	- ၈၅ ပင်	နမူနာအိမ်ထောင်စု	- ၂၀
စိုက်ပျိုးသည့်ရက်	- ၁၇.၅.၂၀၂၁	နည်းလမ်း	- Simple Random Sampling Method

ဇယား(၁)တောင်ယာလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ၏လူမှုစီးပွားဆိုင်ရာအချက်အလက်များ
(နမူနာအိမ်ထောင်စု = ၂၀)

စဉ်	အကြောင်းအရာ		အရေအတွက်	ရာခိုင်နှုန်း
၁။	ကျား/မ	ကျား	၈	၄၀
		မ	၁၂	၆၀
၂။	ပညာအရည်အချင်း	အတန်းပညာမတက်သူ	၇	၃၅
		မူလတန်း	၅	၂၅
		အလယ်တန်း	၇	၃၅
		အထက်တန်း	၁	၅
၃။	မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	တောင်ယာ	၁၂	၆၀
		လယ် + တောင်ယာ	၈	၄၀
၄။	တောင်ယာသီးထပ်စိုက်ပျိုးမှု	ရှိ	၅	၂၅
		မရှိ	၁၅	၇၅

ဇယား(၂)တောင်ယာလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ၏လူမှုစီးပွားဆိုင်ရာအချက်အလက်များ
(နမူနာအိမ်ထောင်စု = ၂၀)

စဉ်	အကြောင်းအရာ	ရေတွက်ပုံ	ပျမ်းမျှ	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	SD
၁။	အသက်	နှစ်	၅၂	၃၈	၆၂	၆.၉၄
၂။	တောင်ယာ လုပ်ကိုင်သည့် မိသားစုဝင်ဦးရေ	ဦး	၄	၂	၇	၁.၅၈
၃။	တောင်ယာပိုင်ဆိုင်မှု	ဧက	၂	၁	၃	၀.၆၇
၄။	တောင်ယာစပါးအထွက်နှုန်း	တင်း	၂၄	၁၅	၃၀	၄.၁၇
၅။	တစ်နှစ်ဝင်ငွေရရှိမှု	ကျပ်	၂၇၇၈၀၀၀	၁၈၄၀၀၀	၅၃၇၀၀၀	၁၂၀၂၅၀

Data များကို Microsoft Office Excel 2010 ဖြင့် တွက်ချက်ထားပါသည်။

စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းမှတ်တမ်း

ICT နည်းပညာဖြင့်ဆောင်ရွက်ထားရှိမှု

Covid-19 ကပ်ရောဂါကာလဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့်

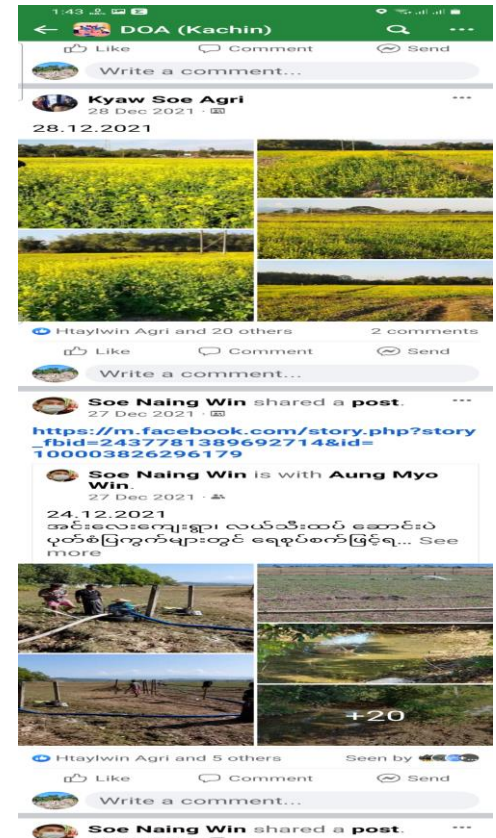

စာတမ်းရှင်(ပြည်နယ်ရုံး)

တောင်သူများ

မြို့နယ်ဦးစီးမှူး၊
ကွင်းတာဝန်ခံ

စံပြကွက် အကျိုးရလဒ်

- ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာစနစ်မှ တည်မြဲတောင်ယာများသို့ ပြောင်းလဲလာနိုင်ခြင်း
- တောင်ယာလုပ်ငန်းထက် ဝင်ငွေပိုမိုရရှိခြင်း
- တောင်ယာလုပ်ငန်းတစ်မျိုးတည်းစိုက်ပျိုးခြင်းထက် တစ်နှစ်ပတ်လုံး ဝင်ငွေရရှိလာ၍ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအပေါ် ပိုမိုအားစိုက်လုပ်ကိုင်လာခြင်း
- အနီးပတ်ဝန်းကျင်တောင်သူအချို့ လိုက်ပါဆောင်ရွက်လာခြင်း
- ဌာနနှင့် တောင်သူ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အားကောင်းလာခြင်း
- မိသားစုတစ်စုချင်းစီ၏ ဝင်ငွေတိုးတက်လာပြီး ရေရှည်တည်တံ့သော စိုက်ပျိုးရေးစနစ်ကို ဖော်ဆောင်နိုင်ခြင်း

တွေ့ရှိချက်များအား ပညာပေး
ဆောင်ရွက်ထားရှိမှုအခြေအနေ

ပညာပေးလက်ကမ်း စာစောင် (မြန်မာ/ကချင်)

တောင်သူပညာပေးဆွေးနွေးပွဲများ (Field Day,
ဟောပြောပွဲ)

စာစောင်များ(လယ်ယာစီးပွားဒီဂျစ်ကျေးရွာ)

ICT နည်းပညာများ(Phone,Viber,Messenger ,
Facebook,Green way)

အကျိုးဆောင်တောင်သူများအချင်းချင်း ဖုန်း၊
Viber ဖြင့် နည်းပညာဖြန့်ဝေခြင်း

ရုပ်သံဌာန - Farmer Channel

ရှေ့ဆက်လက်ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်

- ယခု စံပြကွက်အား သီးနှံများအောင်မြင်ဖြစ်ထွန်းသည်အထိ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်၍ နှစ်စဉ်ဝင်ငွေရရှိမှုအခြေအနေကို စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း
- ယခုကဲ့သို့ စံပြကွက်များကို ခရိုင်အတွင်းရှိ အခြားမြို့နယ်များတွင် တိုးချဲ့ အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း
- Agroecological Zone အလိုက် ဈေးကွက်အလားအလာရှိသော သီးနှံပုံစံများ ပြောင်းလဲ စိုက်ပျိုးလာစေရန် တိုးချဲ့ပညာပေးခြင်း
- Agroforestry စနစ်သည် ကချင်ပြည်နယ်အပါအဝင် တောင်တန်း ဒေသများနှင့် သင့်လျော်သော နည်းစနစ်တစ်ခုဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဒေသခံတောင်သူများအားလုံး ပူးပေါင်း ပါဝင်ဆောင်ရွက် နိုင်ရန် ကြိုးစားဆောင်ရွက်ခြင်း

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သည့်ဝန်ထမ်းစာရင်း

စဉ်	အမည်	ရာထူး	ဒေသ
၁	ဒေါ်စုသက်နွယ်	ဒု-ဦးစီးမှူး	ပြည်နယ်ဦးစီးမှူးရုံး
၂	ဦးမလောင်ဒီး	လ/ထဦးစီးမှူး	မချမ်းဘော့မြို့နယ်
၃	ဦးကောင်းထက်ယံ	လ/ထဦးစီးမှူး	မချမ်းဘော့မြို့နယ်
၄	ဦးဖုန်ရီဖေရမ်တန်	ဒု-လ/ထဦးစီးမှူး	မချမ်းဘော့မြို့နယ်
၅	ဒေါ်ဂျာလှိုင်	ယာယီနေ့စား	မချမ်းဘော့မြို့နယ်

References

- Kyi Phyu Aung, Leaflet No.21/2016: Impact of Agroforestry Practices on Local Livelihood of the Ayeyarwady Delta towards Development of Community Forestry
- Jyotish Prakashn Basu , November 2014 Agroforestry, climate change mitigation and livelihood security in India
- Food and Agriculture Organization, October , 2016
- Agri.com.mm
- Agricultural Diversification based on Agroecological Zone in Myanmar, 2021

ကျေးဇူးတင်ပါသည်။